

BASIN BÜLTENİ**30.03.2026****DEVA Partili Karal: "Bazı tarım ürünlerinde dünya lideriyiz ama bu liderliğin sadece adı var; üreticiye de vatandaşa da faydası yok"**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Hasan Karal, Türkiye'nin tarımsal üretimde dünya lideri olduğu ürünlerde dahi vatandaşın bu ürünlere erişmekte zorlandığını söyledi. Üretim fazlasına rağmen fiyatların yüksekliğine dikkat çeken Karal, "Türkiye'nin üretimde dünya lideri olduğu fındıkta yeterlilik oranı yüzde 592,5, incirde ise yüzde 264,4. Fındıkta dünya lideriyiz, kilosu en az 1.500 lira. İncirde dünya lideriyiz, kilosu 600-700 liradan başlıyor. Bu fiyatlarla dünya liderliğinin sadece adı var, üreticiye de vatandaşa da faydası yok" dedi.

DEVA Partili Hasan Karal, Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayımladığı 2025 yılı Bitkisel Ürün Denge Tabloları verilerini değerlendirdi. TÜİK verilerinin, Türkiye'nin birçok üründe iç tüketimin kat kat üzerinde üretim yaptığını açıkça

ortaya koyduğunu belirten Karal, özellikle dünya lideri olunan ürünlerde dahi bu üretim gücünün vatandaşın alım gücüne yansımadığını hatırlattı.

Türkiye'nin dünya fındık üretiminin yüzde 60-70'ini, incir üretiminin ise yüzde 25-30'unu karşıladığını belirten Karal, üretim kapasitesine rağmen iç piyasadaki fiyatların vatandaş için erişilebilir olmaktan çıktığını, bu ürünlerin giderek lüks tüketime dönüştüğünü ifade etti.

“Üretiyoruz ama üretilene vatandaş ulaşamıyor”

Bu durumun, tarım politikalarındaki yanlış uygulamaların sonucu olduğunun altını çizen Karal, “Bugün piyasada fındık en az 1500 liradan satılıyor. İncir 600-700 liradan başlayıp 1000 liraya kadar çıkıyor. Üretim fazlası olan bir ülkede bu fiyatlar normal değildir. Bu veriler, üretimin vatandaşa refah olarak dönmediğini açıkça gösteriyor. Öte yandan tarım ürünlerinde ihracat büyük ölçüde işlenmeden yapılıyor, bu nedenle ülkemiz katma değer üretmekte geri kalıyor. Örneğin fındığı ham madde olarak ihraç ediyoruz, çikolatayı başkaları yapıyor, bize satıyor; katma değeri başkaları kazanıyor. Biz üretici olarak kalıyoruz ama kazanan olamıyoruz. Bu yaklaşım sürdürülebilir değildir” diye konuştu.

“Üretim kapasitemiz güçlü ama bu güç doğru kullanılmıyor”

Mevcut tarım politikalarının üretici ve tüketici arasında sağlıklı bir denge kuramadığını vurgulayan Karal, Türkiye'nin üretim kapasitesinin güçlü olduğunu ancak bu gücün doğru yönetilemediğini belirtti. Çözümün planlama ve katma değer odaklı politikalardan geçtiğini kaydeden Karal, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bugün üretici emeğinin karşılığını alamıyor, vatandaş ürüne ulaşamıyor. Dünya liderliği dediğimiz tablo sahaya yansımıyor; istatistiklerde var ama hayatın içinde yok. Dünya liderliğinin sadece adı var, ne yazık ki üreticiye de vatandaşa da bir faydası yok. Bizim DEVA Partisi olarak yaklaşımımız net: Tarımda esas olan sadece üretmek değil; doğru planlamak, doğru fiyatlamak ve katma değer üretmektir. Üreticiyi maliyetler karşısında koruyan, ürününü değerinde satmasını sağlayan, tüketicinin de makul fiyatla gıdaya erişimini teminat altına alan bir sistem kurulmalıdır. Ham maddeyi işleyip değer katan bir üretim modeline geçmeden, planlı üretim, güçlü kooperatif yapıları ve etkin piyasa düzenlemeleri hayata geçirilmeden bu sorun çözülemez. Türkiye üretir ama doğru politikalarla yönetildiğinde kazanır.”